

Departementene

Vår ref.:
22/06779

Deres ref.:

Brevdato:
24.5.2024

Høringsuttalelse – Forslag til ny gjødselbruksforskrift

Bakgrunn

Forslag til ny gjødselbruksforskrift er lagt ut på høring. Forskriften skal erstatte dagens gjødselplanleggingsforskrift samt deler av gjødselvereforskriften. Stadig stigende fosfortall i jord i mange områder, samt vedvarende problematikk med vassdragsforurensing som følge av avrenning fra dyrket mark gjør at behovet for nytt regelverk er relativt stort.

Vurdering/innsjuttalelse

Etter vår mening innebærer forskriftsforslaget en etterlengtet innstramming i gjødselregelverket. Det legges til grunn et naturlig og godt prinsipp i at mengde tilførte næringsstoffer skal harmonere med det som trengs og som plantene tar opp. Innføring av maksgrænse for P (eventuelt balanse gjødsling) og N (innenfor sårbart område, jfr. nitratdirektivet) er etter vår mening fornuftig. I tillegg foreslås det en rekke grep som vil kunne bidra til å redusere risikoen for avrenning og tap av næringsstoffer til vann og vassdrag.

§ 6 svarer etter vår mening ut en viktig og stedvis økende problematikk med avrenning fra store besetninger med utegangere. Slik vi forstår forskriftsforslaget gir paragrafen blant annet hjemmel til å kreve etablering av drikkeposter borte fra vassdraget, for eksempel dersom dyrene drikker rett fra vann/vassdrag og dette medfører dyreansamling og derav følgende forurensning.

Departementene foreslår en innskjerping i spredetidspunkt i ny forskrift § 12. Ny og forkortet spredetidsperiode foreslås å være fra 1. mars til 1. september, samt et krav om høsting eller etablering av plantevekst etter siste spredning om høsten. Endringen er begrunnet med at plantenes næringsopptak er størst tidlig i sesongen, samt at det ikke er klare agronomiske argumenter for sen høstspredning. For å redusere konsekvensene av forskriftsforslaget i områder med sen vår og kort vekstsesong åpnes det for at Statsforvalteren (myndighet flyttes fra kommunen) kan gi utsatt spredfrist. Vannområde Randsfjorden støtter endringene i spredetidspunkt, samt kravet om at eventuelle berørte vannforekomster må ha minst god miljøtilstand og ingen risiko for forringelse for at utsatt frist kan innvilges.

Etter vår mening drar man med seg et utdatert nitratdirektiv inn i forslag til ny gjødselbruksforskrift. § 19 henviser til sårbare områder i nitratdirektivet, og Hadelandsområdet (Drammensvassdraget) er

dermed ikke inkludert. I kommunene Gran, Lunner og Jevnaker ligger det ca 40 kalksjøer. Dette er representanter for en utvalgt naturtype, som med sine rødlistede kransalger er sårbare for nitrogenforurensning. I tillegg til den lokale påvirkningen bidrar Hadelandsområdet også med betydelige mengder nitrogen til Oslofjorden. Etter vår mening burde derfor Hadeland, og antagelig andre deler av Drammensvassdraget, vært inkludert i virkeområdet for § 19.

Krav om og til gjødslingsplan videreføres som tidligere. Det har i nåværende forskrift vært et åpenbart hull i regelverket i og med at det har vært begrenset mulighet til å reagere på de foretak som har gjødslingsplan, men ikke nødvendigvis følger den. Etter vår mening kunne svært mye av utfordringene knyttet til nåværende regelverk vært løst dersom et krav om å faktisk følge gjødslingsplanen var tydelig hjemlet. § 27 i ny forskrift stiller krav om gjødseljournal og er dermed slik vi forstår det et godt steg i riktig retning av å kunne påse at gjødselplanen faktisk følges. Journalen skal dokumentere type og mengde gjødsel benyttet, og skal utgjøre en viktig del av kontrollgrunnlaget. Vannområde Randsfjorden støtter innføring av krav om gjødseljournal.

Forskriftsforslaget stiller betydelige krav til både gårdbruker og kontrollmyndighet. Det er viktig at det gjøres så enkelt som mulig for gårdbrukerne å følge forskriften på en god måte. Vannområde Randsfjorden mener også det er berettiget bekymring knyttet til om kommunene vil ha ressurser nok til å kunne følge opp regelverket tilstrekkelig. Innføring av regionale miljøkrav vil også medføre økt kontrollaktivitet i flere av våre kommuner, og det er vårt ønske at departementene bidrar til å sørge for at kommunene er best mulig rustet til å utføre det viktige kontrollarbeidet de settes til i gjødselbruksforskriften.

Ole Martin Sagengen
Styreleder
Vannområde Randsfjorden

Håvard Lucasen
Daglig leder
Vannområde Randsfjorden

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer